

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2006. gada 3. oktobrī*

Lieta C-452/04

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Verwaltungsgericht Frankfurt am Main* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2004. gada 11. oktobrī un kas Tiesā reģistrēts 2004. gada 27. oktobrī, tiesvedībā

Fidium Finanz AG

pret

Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermans [*C. W. A. Timmermans*], A. Ross [*A. Rosas*] (referents) un K. Šimans [*K. Schiemann*], tiesneši S. fon Bārs [*S. von Bahr*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], E. Juhāss [*E. Juhász*], Dž. Arestis [*G. Arestis*], E. Borgs-Bartets [*A. Borg-Bartheł*] un M. Ilešičs [*M. Ilešič*],

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerālvokāte K. Štiksa-Hakla [*C. Stix-Hackl*],
sekretārs B. Fileps [*B. Fülöp*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 18. janvārī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Fidium Finanz AG* vārdā — K. Fasbenders [*C. Fassbender*] un A. Ekharts [*A. Eckhard*], *Rechtsanwälte*, kā arī N. Petersens [*N. Petersen*], *Assessor*,
- *Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht* vārdā — Z. Īle [*S. Ihle*],
Z. Depmeiere [*S. Deppmeyer*] un A. Zāvi [*A. Sahavi*], pārstāves,
- Vācijas valdības vārdā — V. D. Plesings [*W.-D. Plessing*] un K. Šulce-Bāra [*C. Schulze-Bahr*], pārstāvji,
- Grieķijas valdības vārdā — S. Spiropuls [*S. Spyropoulos*] un D. Kalogirs [*D. Kalogiros*], kā arī S. Vodina [*S. Vodina*] un Z. Hadzipavlu [*Z. Chatzipavlou*], pārstāvji,
- Īrijas vārdā — D. O'Hagans [*D. O'Hagan*], pārstāvis, kam palīdz M. Kolins [*M. Collins*], *SC*,

- Itālijas valdības vārdā — I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz P. Džentili [*P. Gentili*], *avvocato dello Stato*,

- Portugāles valdības vārdā — L. Fernandišs [*L. Fernandes*], L. Maksimu duš Santušs [*L. Máximo dos Santos*] un A. Seisa Nevišs [*Á. Seiça Neves*], pārstāvji,

- Zviedrijas valdības vārdā — K. Vistranda [*K. Wistrand*], pārstāve,

- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — H. Stēvlbeks [*H. Støvlbæk*] un T. Šarfs [*T. Scharf*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus tiesas sēdē 2006. gada 16. martā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par EKL 49., 56. un 58. panta interpretāciju.

- 2 Šis lūgums tika iesniegts saistībā ar prasību, ko cēla *Fidium Finanz AG* (turpmāk tekstā — "*Fidium Finanz*"), Šveicē dibināta sabiedrība, pret *Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht* (Federālais finanšu darījumu uzraudzības dienests,

turpmāk tekstā — “*Bundesanstalt*”) lēmumu, ar ko šī iestāde tai aizliedza profesionālas darbības ietvaros izsniegt Vācijā dibinātām personām kredītus, pamatojoties uz to, ka tai nav Vācijas tiesību aktos paredzētās atļaujas.

I — Atbilstošās tiesību normas

A — *Kopienų tiesības*

- 3 EKL 49.–55. pants reglamentē pakalpojumu sniegšanas brīvību. Ar EKL 49. panta pirmo daļu Kopienā ir aizliegti pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumi to dalībvalstu pilsoņiem, kas veic uzņēmējdarbību kādā Kopienas valstī, bet sniedz pakalpojumus citas dalībvalsts personai.
- 4 EKL 56.–60. pants attiecas uz kapitāla brīvu apriti. EKL 56. panta 1. punkts paredz, ka, ievērojot EK līguma III sadaļas 4. nodaļā ar nosaukumu “Kapitāls un maksājumi” izklāstītos noteikumus, ir aizliegti visi kapitāla aprites ierobežojumi dalībvalstu, kā arī dalībvalstu un trešo valstu starpā.
- 5 Padomes 1988. gada 24. jūnija Direktīvas 88/361/EEK par Līguma 67. panta īstenošanu [pants atcelts ar Amsterdamas līgumu] (OV L 178, 5. lpp.) I pielikuma ar nosaukumu “Direktīvas 1. pantā minēto kapitāla aprites tipu nomenklatūra” ievadā ir precizēts, ka:

“[.]

Šajā nomenklatūrā uzskaitītie kapitāla aprites tipi attiecas uz:

- visām operācijām, kas vajadzīgas kapitāla apritei: darījumu un līdzīgu pārvedumu slēgšanu un izpildi. [..]

[..]

- kredītu vai aizdevumu atmaksāšanas operācijām.

Šī nomenklatūra nav pilnīgs kapitāla aprites jēdzienu saraksts, no tā izriet XIII sadaļas virsraksts — F. “Citi kapitāla aprites tipi: Dažādi”. Nomenklatūra šā iemesla dēļ nav jāinterpretē kā ierobežojums šīs direktīvas 1. pantā minētā kapitāla aprites pilnīgas liberalizācijas principa piemērojumam.”

- 6 Minētā nomenklatūra ietver trīspadsmit dažādas kapitāla aprites kategorijas. Šīs pašas nomenklatūras VIII sadaļā ar nosaukumu “Finanšu aizdevumi un kredīti” ir ietverti aizdevumi, ko nerezidenti piešķir rezidentiem.

B — Valsts tiesiskais regulējums

7 Saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 1. panta 1. punktu (*Gesetz über das Kreditwesen*) tā 1998. gada 9. septembra redakcijā (*BGBI.* 1998 I, 2776. lpp.; turpmāk tekstā — “*KWG*”) ar “kredītiestādēm” saprot “uzņēmumus, kuri profesionālas darbības ietvaros veic bankas darījumus vai kuri tos veic tādā apmērā, ka ir jānodibina komercuzņēmums”, un ar “bankas darījumiem” tostarp saprot “naudas aizdevumu un kredītu ar piekrišanu (kreditoperācijas) piešķiršanu”.

8 Šī paša likuma 1. panta 1.a punktā jēdziens “finanšu pakalpojumu iestādes” ir definēts kā “uzņēmumi, kuri profesionālas darbības ietvaros sniedz finanšu pakalpojumus trešām personām vai kuri tos veic tik lielā apmērā, ka ir jānodibina komercuzņēmums”.

9 *KWG* 32. panta 1. punkta pirmajā daļā noteikts:

“Ikvienai personai, kura vēlas profesionālas darbības ietvaros veikt bankas darījumus vai sniegt finanšu pakalpojumus valstī, vai arī to darīt tādā apmērā, ka ir jānodibina komercuzņēmums, ir jāsaņem *Bundesanstalt* izdota atļauja [..].”

10 *KWG* 33. panta 1. punkta pirmās daļas 6. punktā paredzēts, ka atļauju nepiešķir, ja uzņēmuma galvenā vadība neatrodas valstī.

- 11 *KWG 53.* panta 1. punkts noteic, ka, ja ārvalstīs dibinātam uzņēmumam Vācijā ir filiāle, kas veic bankas darījumus vai sniedz finanšu pakalpojumus, tad šī filiāle ir uzskatāma par kredītiestādi vai finanšu pakalpojumu iestādi.

- 12 *KWG 53.b* panta 1. punktā ir paredzēts īpašs režīms, kas piemērojams citās Eiropas Ekonomiskās zonas dalībvalstīs dibinātām kredītiestādēm.

- 13 Atbilstoši *Bundesanstalt* 2003. gada 16. septembra apkārtrakstam par bankas darbību veikšanu vai finanšu pakalpojumu sniegšanu “valstī” *KWG 32.* panta izpratnē ir uzskatāma darbība, ja “pakalpojumu sniedzēja sēdeklis vai pastāvīgā atrašanās vieta ir ārvalstīs un tas mērķtiecīgi orientējas uz valsts tirgu, lai atkārtoti profesionālās darbības ietvaros veiktu bankas darījumus vai sniegtu finanšu pakalpojumus uzņēmumiem un/vai personām, kuru sēdeklis vai pastāvīgā atrašanās vieta ir valstī”.

II — Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

- 14 *Fidium Finanz* ir atbilstoši Šveices tiesībām dibināta sabiedrība, kuras sēdeklis un galvenā vadība atrodas Sengallā [*Saint-Gall*] (Šveice). Tā ārvalstu klientiem izsniedz kredītus EUR 2500 vai 3500 apmērā ar gada procentu likmi 13,94 %.

- 15 Saskaņā ar *Fidium Finanz* iesniegtajiem rādītājiem apmēram 90 % no tās izsniegtajiem kredītiem tiek izsniegti personām, kuras dzīvo Vācijā. Attiecīgie kredīti sākotnēji tika piedāvāti Vācijā dzīvojošiem Vācijas pilsoņiem, kuri atbilst

zināmiem nosacījumiem. Turpmāk mērķauditorija bija šajā dalībvalstī dzīvojoši darbinieki, kas atbilst zināmiem nosacījumiem. Lai saņemtu šos kredītus, no *Schufa* (Vācijas informācijas par kredītiem dienests) iepriekš nebija jāsaņem nekāda informācija.

16 Attiecīgie kredīti tiek piedāvāti no Šveices administrētā mājas lapā. No šīs mājas lapas klienti var lejupielādēt vajadzīgos dokumentus, lai tos aizpildītu un pa pastu nosūtītu *Fidium Finanz*. Minētos kredītus piedāvā arī kredīstarpnieki, kuri strādā Vācijā. Atbilstoši iesniedzējtiesas minētajam šie starpnieki nedarbojas ne kā *Fidium Finanz* pārstāvji, ne arī kā pilnvarnieki. Viņi šīs sabiedrības labā slēdz līgumus un par to saņem komisijas naudu.

17 *Fidium Finanz* nav *KWG 32.* panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētās atļaujas, lai Vācijā veiktu bankas darbību un sniegtu finanšu pakalpojumus. Tās darbību Šveicē regulē šis valsts tiesības par patēriņa kredītiem, taču atbilstoši iesniedzējtiesas iesniegtajām norādēm pamata prāvas faktu norises laikā atbilstoši šīm tiesībām Šveices uzņēmumiem, kas kredītus izsniedz tikai ārvalstniekiem, nav tikusi piemērota prasība saņemt atļauju.

18 Uzskatīdama, ka *Fidium Finanz* bankas darbību veic "valstī" *KWG 32.* panta izpratnē, kā ticis interpretēts 2003. gada 16. septembra apkārtrakstā, *Bundesanstalt* šai sabiedrībai izvirzīja prasību saņemt atļauju, lai tā varētu izsniegt kredītus. Tajā pašā laikā *Fidium Finanz* uzskatīja, ka savas darbības veikšanai tai Vācijas iestāžu izdota atļauja nav vajadzīga tiktāl, ciktāl tā savu darbību neveic "valstī" *KWG* izpratnē, bet gan "[ir orientēta] uz" Vāciju.

- 19 Ar 2003. gada 22. augusta lēmumu *Bundesanstalt* aizliedza tostarp *Fidium Finanz* profesionālās darbības ietvaros vai tādā apmērā, ka ir jānodibina komercuzņēmums, veikt kredīta operācijas, mērķtiecīgi kontaktējoties ar Vācijā dzīvojošiem klientiem. Uzskatīdama, ka šis lēmums, kā arī vēlākais to apstiprinošais *Bundesanstalt* lēmums ir kapitāla brīvas aprites ierobežojums EKL 56. un turpmāko pantu izpratnē, *Fidium Finanz* cēla prasību *Verwaltungsgericht Frankfurt am Main* [Frankfurtes Administratīvā tiesa].
- 20 Uzskatot, ka izskatāmās prāvas atrisināšanai ir nepieciešama Līguma noteikumu interpretācija, *Bundesfinanzhof* [Federālā Finanšu tiesa] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai uzņēmums, kura reģistrācijas vieta ir ārpus Eiropas Savienības, šajā gadījumā Šveicē, savas profesionālās darbības ietvaros piešķirot kredītus Eiropas Savienības dalībvalstu, šajā gadījumā — Vācijas Federatīvās Republikas, iedzīvotājiem, attiecībā uz šo dalībvalsti un tās iestāžu vai tiesu pasākumiem var atsaukties uz kapitāla aprites brīvību saskaņā ar EKL 56. pantu, vai arī šādu finanšu pakalpojumu sagatavošanu, sniegšanu un izpildi regulē vienīgi pakalpojumu sniegšanas brīvība, ko nosaka EKL 49. un turpmākie panti?
- 2) Vai uz kapitāla aprites brīvību saskaņā ar EKL 56. pantu, profesionālās darbības ietvaros vai galvenokārt piešķirot kredītus iedzīvotājiem, kuru pastāvīgā uzturēšanās vieta ir Eiropas Savienībā, var atsaukties ārpus Eiropas Savienības reģistrēts uzņēmums, kurš darbojas savā faktiskajā adresē valstī, kur šādu pakalpojumu sniegšanas uzsākšanai un veikšanai netiek izvirzīta prasība saņemt

šis valsts iestāžu iepriekšēju atļauju, ne arī veikt savas kārtējās darbības kontroli veidā, kāds raksturīgs kredītiestādēm Eiropas Savienībā un it īpaši šajā gadījumā — Vācijas Federatīvajā Republikā, vai arī atsauksšanās uz kapitāla aprites brīvību šajā gadījumā ir tiesību ļaunprātīga izmantošana?

Vai saskaņā ar Eiropas Savienības tiesībām šādu uzņēmumu var aplūkot tāpat kā personas un uzņēmumus ar reģistrācijas vietu dalībvalsts teritorijā, izvirzot prasību saņemt atļauju, kaut arī tam šajā dalībvalstī nav ne reģistrācijas adreses, ne filiāles?

- 3) Vai kapitāla aprites brīvību, kas paredzēta EKL 56. pantā, ierobežo tas, ka uzņēmumam ar reģistrācijas adresi ārpus Eiropas Savienības, kas profesionālas darbības ietvaros kredītus piešķir iedzīvotājiem Eiropas Savienībā, ir jāsaņem iepriekšēja atļauja no iestādes attiecīgajā Eiropas Savienības dalībvalstī, kur pastāvīgi uzturas kredītņēmēji?

Vai no tā izriet, ka nepieņemamu komerciālu kredītu piešķiršana veido noziedzīga nodarījuma sastāvu vai administratīvo pārkāpumu?

- 4) Vai trešajā jautājumā minētā prasība saņemt iepriekšēju atļauju ir pamatota saskaņā ar EKL 58. panta 1. punkta b) apakšpunktu, it īpaši ievērojot:

— kredītņēmēju aizsardzību no līgumiskiem un finansiāliem pienākumiem pret personām, kas iepriekš nav apliecinājušas savu uzticamību,

- šo personu aizsardzību no personām un uzņēmumiem, kas neveic pienācīgu grāmatvedības uzskaiti un nepilda savus pienākumus konsultēt un informēt klientus saskaņā ar vispārīgajiem noteikumiem,

 - šo personu aizsardzību no nesamērīgas un nepareizi izmantotas reklāmas aģitācijas,

 - garantijas, ka uzņēmumam, kas piešķir kredītus, ir pietiekami finansiālie resursi,

 - kapitāla tirgus aizsardzību no lielu kredītu nekontrolētas piešķiršanas,

 - kapitāla tirgus un sabiedrības kopumā aizsardzību no kriminālām mahinācijām, it īpaši tām, kas ir pamatā noteikumiem cīņai pret naudas atmazgāšanu un terorismu?
- 5) Vai trešajā jautājumā prasības saņemt iepriekšēju atļauju izvirzīšanu, kas ir atļauta ar Kopienu tiesībām, reglamentē EKL 58. panta 1. punkta b) apakšpunkts, saskaņā ar kuru kā svarīgs priekšnosacījums atļaujas izsniegšanai tiek prasīts, lai attiecīgajā dalībvalstī atrastos uzņēmuma galvenā vadība vai vismaz filiāle, it īpaši, lai
- būtu iespējams attiecīgās dalībvalsts iestādēm lietpratīgi un efektīvi veikt uzņēmuma darījumu un rīcības pārbaudes, t.i., it īpaši īsā termiņā vai bez brīdinājuma,

- ļautu pilnībā pārraudzīt uzņēmuma darījumus un rīcību, izmantojot pieejamos dokumentus vai dalībvalsts rīcībā esošos dokumentus,

- būtu pieejamas par dalībvalsts teritorijā esošo uzņēmumu personīgi atbildīgās personas,

- nodrošinātu vai vismaz atvieglotu prasību izpildi, ko dalībvalsts klienti izvirza pret uzņēmumu?”

21 Tiesu debatēs *Fidium Finanz* advokāts informēja Tiesu, ka 2005. gada martā Sengallas kantona kompetentās iestādes minētajai sabiedrībai piešķīra atļauju patērīņa kredītu izsniegšanai.

III — Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievada piezīmes

22 Ar savu lūgumu par prejudiciālajiem jautājumiem iesniedzējtiesa vēlas uzzināt, vai kredītu izsniegšana profesionālas darbības ietvaros ir uzskatāma par pakalpojumu sniegšanu un vai uz to attiecas EKL 49. un turpmākie panti, un/vai tā ietilpst EKL 56. un turpmāko pantu par kapitāla brīvu apriti piemērošanas jomā. Pieņemot, ka šie pēdējie noteikumi ir piemērojami pamata prāvas apstākļos, tā jautā, vai ar minētajiem noteikumiem tiek aizliegts tāds valsts tiesiskais režīms kā pamata prāvā, kas kā minētās darbības, ko valsts teritorijā veic trešā valstī dibināta sabiedrība,

priekšnosacījumu izvirza iepriekšējas atļaujas saņemšanu un kas paredz, ka šādu atļauju nevar saņemt, ja tās teritorijā neatrodas minētās sabiedrības galvenā vadība vai tās filiāle (turpmāk tekstā — “strīdīgais režīms”).

- 23 Jau sākotnēji ir jāprecizē, ka strīdīgo režīmu piemēro ārpus Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstīs dibinātām sabiedrībām. Faktiski Eiropas Ekonomikas zonā dibinātām kredītiestādēm saskaņā ar *KWG* 53.b panta 1. punktu tiek piemērots īpašs režīms, kas nav prejudiciālā lūguma priekšmets.
- 24 Kā izriet no šī sprieduma 14. un 15. punkta, Šveicē dibinātās *Fidium Finanz* darbība bija kredītu izsniegšana profesionālas darbības ietvaros Vācijā rezidējošām personām.
- 25 Pretēji Līguma sadaļā par kapitāla brīvu apriti norādītajam sadaļā par pakalpojumu sniegšanas brīvību nav neviena noteikuma, kurā būtu minēts, ka uz šiem noteikumiem var atsaukties pakalpojumu sniedzēji — trešo valstu rezidenti, kas dibināti ārpus Eiropas Savienības. Kā to konstatējusi Tiesa savā 1994. gada 15. novembra atzinumā 1/94 (*Recueil*, I-5267. lpp., 81. punkts), šis pēdējās nodaļas mērķis ir nodrošināt pakalpojumu brīvu sniegšanu dalībvalstu pilsoņiem. Tādējādi trešā valstī dibināta sabiedrība nevar atsaukties uz EKL 49. un turpmākajiem pantiem.
- 26 Turklāt faktu pamata lietā norises laikā starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju, no otras puses, 1999. gada 21. jūnijā Luksemburgā parakstītais nolīgums par personu brīvu pārvietošanos (OV 2002, L 114, 6. lpp.), kura mērķis ir atvieglot pakalpojumu sniegšanu līgumslēdzēju valstu teritorijās, vēl nebija spēkā.

- 27 Tā rodas jautājums par robežu un saikni starp Līguma noteikumiem par pakalpojumu sniegšanas brīvību, no vienas puses, un par noteikumiem par kapitāla brīvu apriti, no otras puses.
- 28 Šajā sakarā no EKL 49. un 56. panta redakcijas, kā arī no to atrašanās vietas divās dažādās Līguma III sadaļas nodaļās izriet, ka, lai gan tie ir savstarpēji cieši saistīti, šo noteikumu mērķis ir reglamentēt divas dažādas situācijas un tiem katram ir sava piemērošanas joma.
- 29 Šis apstāklis tostarp ir apstiprināts ar EKL 51. panta 2. punktu, kurā, no vienas puses, tiek izšķirti ar kapitāla apriti saistīti banku un apdrošināšanas pakalpojumi, un, no otras puses, kapitāla brīva aprite, kas paredz, ka minēto pakalpojumu liberalizācijai ir jānotiek "atbilstīgi kapitāla aprites liberalizācijai".
- 30 Protams, nav neiespējams, ka īpašos noteiktos gadījumos, kad valsts tiesību norma vienlaicīgi attiecas gan uz pakalpojumu sniegšanas brīvību, gan arī uz kapitāla brīvu apriti, ar to vienlaicīgi tiek radīti šķēršļi abām šīm brīvībām.
- 31 Tiesā tika norādīts, ka šādos apstākļos un, ņemot vērā EKL 50. panta pirmās daļas redakciju, salīdzinājumā ar noteikumiem par kapitāla brīvu apriti noteikumi par pakalpojumu brīvu sniegšanu tiek piemēroti pakārtoti.
- 32 Šim argumentam nevar piekrist. Lai gan EKL 50. panta pirmajā daļā paredzētajā jēdziena "pakalpojumi" definīcijā ir ietverts precizējums, saskaņā ar kuru ir runa par pakalpojumiem, uz kuriem "neattiecas noteikumi par preču, kapitāla un personu

brīvu aprīti”, tomēr šis precizējums ir veikts minētā jēdziena definīcijas līmenī, neizvirzot prioritāti starp pakalpojumu sniegšanas brīvību un citām pamatbrīvībām. Faktiski “pakalpojumu” jēdziens attiecas uz pakalpojumiem, uz kuriem neattiecas citas brīvības, lai neizrādītos, ka kāda veida saimnieciskā darbība neietilpst nevienā no pamatbrīvību piemērošanas jomām.

33 Šāda veida prioritāti nevar izsecināt arī no EKL 51. panta 2. punkta. Šī tiesību norma ir paredzēta Kopienų likumdevējam un ir izskaidrojama ar potenciāli atšķirīgu pakalpojumu sniegšanas liberalizācijas pakāpi, no vienas puses, un kapitāla aprītes liberalizācijas pakāpi, no otras puses.

34 Taču, ja valsts pasākums vienlīdz ir saistīts ar pakalpojumu sniegšanas brīvību un kapitāla brīvu aprīti, ir jāizvērtē, kādā apmērā minētais pasākums ir saistīts ar šo pamatbrīvību īstenošanu un vai tādos apstākļos kā pamata lietā kādai no tām ir prioritāra nozīme (skat. pēc analogijas 2004. gada 25. marta spriedumu lietā C-71/02 *Karner, Recueil*, I-3025. lpp., 47. punkts; 2004. gada 14. oktobra spriedumu lietā C-36/02 *Omega*, Krājums, I-9609. lpp., 27. punkts, un EBTA tiesas 2000. gada 14. jūlija spriedumu lietā E-1/00 *State Management Debt Agency/Íslandsbanki-FBA, EFTA Court Report*, 2000–2001, 8. lpp., 32. punkts). Tiesa attiecīgo pasākumu principā izskata tikai attiecībā pret vienu no šīm pamatbrīvībām, ja izrādās, ka viena no tām ir gluži otršķirīga salīdzinājumā ar otru un var tai tikt piesaistīta (skat. pēc analogijas 1994. gada 24. marta spriedumu lietā C-275/92 *Schindler, Recueil*, I-1039. lpp., 22. punkts; 2002. gada 22. janvāra spriedumu lietā C-390/99 *Canal Satellite Digital, Recueil*, I-607. lpp., 31. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā *Karner*, 46. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā *Omega*, 26. punkts, un 2005. gada 26. maija spriedumu lietā C-20/03 *Burmanjer u.c.*, Krājums, I-4133. lpp., 35. punkts).

35 Šo apsvērumu kontekstā būtu jāatbild uz prejudiciālajiem jautājumiem.

Par pirmo jautājumu

- 36 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai trešā valstī dibināta sabiedrība profesionālas darbības ietvaros kredītu izsniegšanas dalībvalsts rezidentiem kontekstā var atsaukties uz EKL 56. pantā minēto kapitāla brīvu apriti vai arī šādu finanšu pakalpojumu sagatavošanu, sniegšanu un izpildi regulē vienīgi pakalpojumu sniegšanas brīvība, ko nosaka EKL 49. un turpmākie panti.
- 37 *Bundesanstalt*, Vācijas un Grieķijas valdības, Īrija, kā arī Itālijas un Portugāles valdības uzskata, ka kredītu izsniegšana profesionālas darbības ietvaros ir pakalpojumu sniegšana EKL 50. panta pirmās daļas izpratnē un ka EKL 56. un turpmākie panti tādos apstākļos kā pamata lietā nav piemērojami. Eiropas Kopienu Komisija un *Fidium Finanz* uzskata, ka uz minēto darbību attiecas kapitāla aprites brīvība un ka šī sabiedrība var atsaukties uz EKL 56. pantu.
- 38 Vispirms ir jānoskaidro, pie kādas pamatbrīvības ir pieskaitāma *Fidium Finanz* veicamā kredītu izsniegšana profesionālas darbības ietvaros.
- 39 Tieši no pastāvīgās judikatūras izriet, ka kredītiestādes darbība, kas ir kredītu izsniegšana, tiek atzīta par pakalpojumu EKL 49. panta izpratnē (šajā sakarā skat. 1995. gada 14. novembra spriedumu lietā *C-484/93 Svensson un Gustavsson, Recueil*, I-3955. lpp., 11. punkts, un 1997. gada 9. jūlija spriedumu lietā *C-222/95 Parodi, Recueil*, I-3899. lpp., 17. punkts). Turklāt Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada

20. marta Direktīvas 2000/12/EK par kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu (OV L 126, 1. lpp.) mērķis ir abu — brīvības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvības — aspektā reglamentēt kredītu izsniegšanu.

- 40 Ja ir tiesa, ka *Fidium Finanz* Kapienu tiesību izpratnē nav kredītiestāde tiktāl, ciktāl tās darbība nav no sabiedrības pieņemt depozītus vai citas atmaksājamas summas, kredītu izsniegšana profesionālas darbības ietvaros tomēr ir pakalpojumu sniegšana.
- 41 Attiecībā uz jēdzienu “kapitāla aprīte”: tas nav Līgumā definēts. Tomēr saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiktāl, ciktāl Līguma EKL 56. pantā būtībā ir pārņemts Direktīvas 88/361 1. panta saturs un pat ja tā bija pieņemta, pamatojoties uz EEK līguma 69. un 70. panta 1. punktu (EEK līguma 67.–73. pants tika aizstāts ar EK līguma 73.B–73.G pantu, jaunajā redakcijā — EKL 56.–60. pants), Līgumam pievienotajai “kapitāla aprītes” nomenklatūrai “kapitāla aprītes” jēdziena definēšanai saglabājas norādoša vērtība (šajā sakarā skat. 1999. gada 16. marta spriedumu lietā C-222/97 *Trummer* un *Mayer*, *Recueil*, I-1661. lpp., 21. punkts; 2002. gada 5. marta spriedumu apvienotajās lietās C-515/99, no C-519/99 līdz C-524/99 un no C-526/99 līdz C-540/99 *Reisch* u.c., *Recueil*, I-2157. lpp., 30. punkts, un 2006. gada 23. februāra spriedumu lietā C-513/03 *van Hilten-van der Heijden*, *Krājums*, I-1957. lpp., 39. punkts).
- 42 Aizdevumi un kredīti, ko nerezidenti piešķir rezidentiem, ir ietverti Direktīvas 88/361 I pielikuma VIII sadaļā ar nosaukumu “Finanšu aizdevumi un kredīti”. Atbilstoši minētā pielikuma paskaidrojošām piezīmēm šajā kategorijā ir ietverti arī patēriņa kredīti.

- 43 No tā izriet, ka principā uz kredītu izsniegšanu profesionālas darbības ietvaros attiecas gan pakalpojumu sniegšanas brīvība EKL 49. un turpmāko pantu izpratnē, gan arī kapitāla brīva aprīte EKL 56. un turpmāko pantu izpratnē.
- 44 Tādējādi ir jāizvērtē, vai un — attiecīgajā gadījumā — cik lielā mērā strīdīgais režīms pamata lietas apstākļos ietekmē un ierobežo šīs divas brīvības.
- 45 No lietas materiāliem izriet, ka attiecīgais režīms attiecas uz Vācijas tiesību aktiem par to uzņēmumu kontroli, kuri veic banku darbības un piedāvā finanšu pakalpojumus. Šī režīma mērķis ir kontrolēt šādu pakalpojumu sniegšanu un tos atļaut veikt tikai uzņēmumiem, kuri garantē pienācīgu darījumu izpildi. Tiklīdz uzņēmējam ir ļauts uzsākt darbību iekšējā valsts tirgū, aizdevuma darījums sagatavots un kredīta līgums parakstīts, šis līgums tiek izpildīts un kredīta summa tiek pārskaitīta kredītaņēmējam.
- 46 Strīdīgā režīma rezultātā uzņēmējiem, kuri neatbilst ar *KWG* izvirzītajām prasībām, ir liegta pieeja Vācijas finanšu tirgum. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru par pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu ir uzskatāmi visi pasākumi, kas aizliedz, traucē vai padara mazāk pievilcīgu šīs brīvības izmantošanu (skat. it īpaši 2002. gada 15. janvāra spriedumu lietā *C-439/99 Komisija/Itālija, Recueil*, I-305. lpp., 22. punkts). Ja prasība par atļauju ir pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums, tad prasība par pastāvīga uzņēmuma esamību faktiski ir šīs brīvības noliegšana. Šāda prasība ir pieļaujama tikai tad, ja tas ir neatņemams nosacījums, lai sasniegtu noteikto mērķi (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Parodi*, 31. punkts, un lietā *Komisija/Itālija*, 30. punkts).

- 47 Ņemot vērā šī sprieduma 25. punktā minētos apsvērumus, tāda trešā valstī dibināta sabiedrība kā *Fidium Finanz* nevar atsaukties uz EKL 49. un turpmākajiem pantiem.
- 48 Kas attiecas uz kapitāla brīvu apriti EKL 56. un turpmāko pantu izpratnē, ir iespējams, ka, ar minēto režīmu Vācijā rezidējošiem klientiem radot šķēršļus attiecībā uz to finanšu pakalpojumu saņemšanu, ko piedāvā sabiedrības, kas dibinātas ārpus Eiropas Ekonomikas zonas, klienti šos pakalpojumus izmanto retāk un tādējādi tiek mazināta ar šiem pakalpojumiem saistītā pārrobežu finanšu aprīte. Tajā pašā laikā runa ir tikai par neizbēgamām ierobežojumu attiecībā uz pakalpojumu brīvu apriti sekām (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Omega*, 27. punkts, un 2006. gada 12. septembra spriedumu lietā *C-196/04 Cadbury Schweppes* un *Cadbury Schweppes Overseas*, Krājums, I-7995. lpp., 33. punkts; pēc analogijas skat. arī 1992. gada 28. janvāra spriedumu lietā *C-204/90 Bachmann*, *Recueil*, I-249. lpp., 34. punkts).
- 49 Izskatās, ka tādos apstākļos kā pamata lietā pakalpojumu sniegšanas brīvība salīdzinājumā ar kapitāla brīvu apriti ir primāra. Faktiski strīdīgais režīms, kā rezultātā trešās valstīs dibinātajām sabiedrībām tiek likti šķēršļi pieejai Vācijas finanšu tirgum, būtiski ietekmē pakalpojumu sniegšanas brīvību. Tā kā minētā režīma ierobežojošā iedarbība attiecībā uz kapitāla brīvu apriti ir tikai neizbēgamas radītā ierobežojuma sekas attiecībā uz pakalpojumu sniegšanu, tad nav jāizvērtē šī režīma saderība ar EKL 56. un turpmākajiem pantiem.

- 50 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka valsts režīms, saskaņā ar kuru dalībvalsts savā teritorijā kā kredītu izsniegšanas profesionālas darbības ietvaros, ko veic trešā valstī dibināta sabiedrība, priekšnosacījumu izvirza iepriekšējās atļaujas saņemšanu un saskaņā ar kuru šādu atļauju nevar piešķirt, ja minētās sabiedrības galvenā vadība vai tās filiāle neatrodas šajā dalībvalstī, pārsvarā ietekmē pakalpojumu sniegšanas brīvības izmantošanu EKL 49. un turpmāko pantu izpratnē. Trešā valstī dibināta sabiedrība nevar atsaukties uz šiem noteikumiem.
- 51 Ņemot vērā atbildi uz pirmo jautājumu, uz iesniedzējtiesas pārējiem uzdotajiem jautājumiem nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 52 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa nospriež:

valsts režīms, saskaņā ar kuru dalībvalsts savā teritorijā kā kredītu izsniegšanas profesionālas darbības ietvaros, ko veic trešā valstī dibināta sabiedrība,

priekšnosacījumu izvirza iepriekšējas atļaujas saņemšanu un saskaņā ar kuru šādu atļauju nevar piešķirt, ja minētās sabiedrības galvenā vadība vai tās filiāle neatrodas šajā dalībvalstī, pārsvarā ietekmē pakalpojumu sniegšanas brīvības izmantošanu EKL 49. un turpmāko pantu izpratnē. Trešā valstī dibināta sabiedrība nevar atsaukties uz šiem noteikumiem.

[Paraksti]